

SLOVENSKI NAROD

Izha, vsak dan popoldne, izvešči nedelje in praznike. — Inerati do 80 petit vrti a Din 2, do 100 vrti a Din 2.50, od 100 do 300 vrti a Din 3, večji inerati petit vrti a Din 4. — Popust po dogovoru, inerati davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob koločvoru 101.
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Nov madžarski manevar:

Madžarski ultimat Češkoslovaški

Z novimi, nesprejemljivimi ultimativnimi zahtevami hočejo Madžari preprečiti direkten sporazum ter se ogrevajo za arbitražo Nemčije, Italije in Poljske

BUDIMPEŠTA, 25. okt. e. Snoci je bila objavljena vsebina madžarske note, ki je včeraj popoldne izročena češkoslovaški vladi. Madžarska nota vsebuje podoben načrt o ureditvi vseh teritorialnih vprašanj med Madžarsko in Češkoslovaško. Glavna načela madžarske note vsebujejo naslednje točke:

1. Madžarska zahteva, da se vse ozemlje, ki ga je Češkoslovaška sama ponudila Madžarski, takoj izroči madžarskim oblastem.
 2. Za ozemlje, ki ga je Madžarska zahtevala, pa ga je Češkoslovaška odklonila, zahteva plebiscit, ki pa mora biti izveden najkasneje do 30. novembra.
 3. Vprašanje Bratislave, ki ima mešano prebivalstvo, naj se reši pozneje potom direktnih pogajanj.
 4. Madžarska bo sprejela garancije za nove češkoslovaške meje samo v primeru, če bi se v vsej Slovaški in Podkarpatski Rusiji izvršil plebiscit, da bi se videlo, h kateri državi hoče prebivalstvo v resnici pripadati.
 5. Za primer, da češkoslovaška odkloni te predloge, je madžarska vlada odločena predložiti vsa sporna vprašanja mednarodnemu razsodišču, ki ga naj tvorijo predstavniki Nemčije, Italije in Poljske.
- Madžarska zahteva odgovor na svojo noto v roku 48 ur.

Vse te točke je madžarska vlada v svoji notni obširno razložila. Tu se ugotavlja, da bi lahko služil predlog češkoslovaške vlade, ki je bil nedavno izročen v Budimpešti, samo za podlago za nadaljevanje pogajanj. Zaradi tega je madžarska vlada stavila svoje predloge Madžarska vlada z zadovoljstvom sprejema na znanje, da češkoslovaški predlog v znatni meri ustreza madžarskim zahtevam. Zato predlaga, naj se ozemlje, ki ga je CSR sama ponudila takoj izroči Madžarski, ker bi ponovna odločitev izzvala veliko nezadovoljstvo.

Madžarska vlada ugotavlja, da je še vedno mnogo razlik med onim, kar zahteva Madžarska in tem, kar ponuja Češkoslovaška. Gre zlasti za mesta, ki so imela do leta 1918 madžarsko večino. Madžarska zahteva tudi ta mesta, vendar je pripravljena pristati na plebiscit na ozemlju, ki leži med mejno črto, kakor jo je predlagala madžarska vlada in ozemljem, kakor ga je predlagala Češkoslovaška. Ta plebiscit naj se izvede do 30. novembra. Plebiscit bi se smele udeležiti le osebe in njih potomstvo, ki so bile 28. oktobra stalno nastanjene v teh krajih ali pa so se tam rodile. V zvezi s plebiscitom je madžarska vlada predložila tudi zahteve, da se to sporno ozemlje razdeli na 8 okrožij, v katerih naj bi se plebiscit izvedel v etapah Češkoslovaška vojska naj do 1. novembra izprazni to ozemlje, do 15. novembra pa bi tudi upravo tega področja prevzela Madžarska.

Glede na to, da leta 1918. v Bratislavi ni nobena narodna skupina imela absolutne večine, je madžarska vlada predlagala posebno pogajanja za rešitev pripadnosti tega mesta. Definitivna določitev mej tega ozemlja, ki naj se izroči brez plebiscita Madžarski, bi se izvršila potom direktnih pogajanj. Madžarska vlada želi, da se v tem delu Evrope zagotovi mirno medsebojno življenje vseh narodov. To je pa mogoče samo tedaj, če bi se pod mednarodno kontrolo izvedel plebiscit v vsej Slovaški in Podkarpatski Rusiji. Šele po tem jamstvu bi Madžarska lahko dala jamstvo za češkoslovaške meje.

Če češkoslovaška vlada ne bo hotela sprejeti predlogov glede plebiscita, je Madžarska pripravljena, da se vsa sporna vprašanja in tudi vprašanje Bratislave in Podkarpatske Rusije predloži mednarodni arbitraži. Za arbitražo predlaga Nemčijo in Italijo, glede Podkarpatske Rusije pa poleg Nemčije in Italije tudi Poljsko. Ob strani bi se že vnaprej obvezali, da se podvržeta sklepom arbitraže.

Naposled opozarja madžarska vlada na napetost, ki vlada v prizadetem ozemlju in glede na to prikaže odgovor od češkoslovaške vlade v 48 urah. Vlada izraža upanje, da bo češkoslovaška vlada postopila ravno tako naglo, kakor je ona sama. Kako se doznava, je češkoslovaški zunanji minister Chvalkovsky ob sprejemu madžarske note obljubil, da bo odgovor madžarski vladi dostavljen v najkrajšem roku.

Nesprejemljivo!

BUDIMPEŠTA, 25. okt. e. V zvezi z madžarsko noto, ki je bila včeraj izročena v Pragi, v krogih tukajšnjih zunanjih

opazovalcev mislijo, da češkoslovaška vlada ne bo brez rezerve sprejela madžarskega predloga glede arbitraže Italije. Nemčije in Poljske, ker sta se Italija in Poljska že naprej izjavili v korist skupnih meja med Poljsko in Madžarsko na račun Podkarpatske Rusije. Glede zantov o plebiscitu, prevladuje mnenje, da bo predlog naletel na odpor tudi pri sosednih državah. Jasno je, da se Češkoslovaška nanaja v zelo težkem položaju glede odgovora na madžarsko noto, mislijo pa da bo v tem vprašanju v kratkem prišlo do rešitve.

Beck gre zopet k Hitlerju

VARSAVA, 25. okt. e. Listi ki so v dobri zvezi z vlado in žele da tudi še naprej v javnosti prevladuje vtis, da je bilo poljsko stališče glede skupne madžarsko-poljske meje sprejeto v drugih zainteresiranih državah trdilo da se je sedaj tudi Berlin pridružil stališču Poljske in kot dokaz navaajalo pisanje »Berliner Börsenzeitung«. Odkar se je vrnil iz Budimpešte grof Lubienek je poljsko ministrstvo zunanjih del v stalnem stiku z madžarskimi uradnimi krogi, ki obveščajo Poljsko sproti o vse podrobnosti pogajanj. Neustavna aktivnost poljske diplomacije v teh vprašanjih in ozki stiki med Varšavo in Budimpešto dajejo povod za domnevo, da je stališče madžarske vlade zelo pod vplivom Poljske.

Kakor se doznava, bo poljski zunanji minister Beck v naikrajšem času posestil Hitlerja. Zaenkrat še ni določeno, ali bo sestank v Berchtsgadenu ali drugod. Smatrajo, da bo sestanek v kakem mestu blizu meje okrog Vratislave. Mislijo, da bodo na tem sestanku pretresali vprašanja glede nadaljnjega pakta o nenapadnosti, vprašanje poljsko-nemškega sodelovanja, ki se je tako koristno izkazalo ob priliki češkoslovaške vprašanja in ureditve vprašanja Gdanska in vprašanja narodnih manjšin.

Mednarodne zveze Češkoslovaške

Praga, 25. okt. e. V tukajšnjih krogih se poudarja, da bo rešitev vprašanja češkoslovaških državnih meja spravilo na dnevni red tudi vprašanje mednarodnih zvez Češkoslovaške. V prvi vrsti gre tu za vprašanje češkoslovaških vojaško-obrambnih paktov s Francijo in Sovjetsko Rusijo. Sovjetsko-češkoslovaški pakt kakor znano stopa v veljavo šele potem, ko je uveljavljen francosko-češkoslovaški pakt. Po mnenju tukajšnjih diplomatskih krogov preneha veljavna obeh paktov, ko stopi v veljavo garancija češkoslovaških meja na podlagi monarhovega sporazuma. Zaradi tega tu demantirajo prenašane vesti nekaterih listov, da je Češkoslovaška že odpovedala obrambni pakt s Sovjetsko Rusijo. Takšna formalna odpoved po mnenju tukajšnjih diplomatskih krogov sploh bi bila potrebna glede na popolnoma spremenjeno stališče češkoslovaške republike, potem ko stopi v veljavo mednarodno jamstvo njenih meja.

Plačilni sporazum med Češkoslovaško in Nemčijo

Berlin, 25. oktobra. AA. DNB. Med Nemčijo in Češkoslovaško je bil včeraj podpisan sporazum, ki ureja plačilni promet med suetskono-nemškimi kraji in Češkoslovaško.

„Prager Tagblatt“ na Slovaškem prepovedan

Bratislava, 25. okt. AA. DNB. Slovaška vlada je na podlagi zakona o izrednih pooblastilih prepovedala prodajo in razširjanje »Prager Tagblatt« na vsem ozemlju Slovaške.

Povratak Tuke na Slovaško

Praga, 25. okt. e. Listi prinašajo vesti iz Slovaške, da je bivši politik in poslanec prof. Tuka prispel iz Prage v Pištany, kjer so ga slovesno sprejeli. Pri sprejemu je bil navzoč tudi minister notranjih del Turčanski. Kakor znano, je bil prof. Tuka pred leti obsojen zaradi veleizdaje. Značilno za spremembo mišljenja, ki je nastalo v Slovaški, je, da zdaj uradno slovaško glasilo »Slovak«, zahteva, da se profesor Tuko rehabilitira in da se mu da zadoščenje s tem, da bodo kaznovani vsi oni, zaradi katerih pričevanja je bil svojetasno obsojen.

Češkoslovaške izgube

Praga, 4. oktobra. AA. »Gospodarska politika« ceni število prebivalstva, katerega je Češkoslovaška izgubila z odstopom svojega ozemlja, na štiri milijone 330.000 ljudi. List dostavlja, da

bi se morali dohodki Češkoslovaške, če se morajo zmanjšati sorazmerno po izgubljenem številu prebivalstva, zmanjšati za okoli 15,4 milijarde Kč, dočim se skupni izdatki nove države cenijo na okoli 16 milijard.

Dva oficirja in graničar zmrznili

Djevdjelija, 25. okt. e. V tukajšnjih krajih vlada že več dni pravcata zima in so vsi hribi globoko zasneženi. Zgodnja zima je pa žal že tudi zahtevala človeške žrtve in sicer vrh gore Kožuh med vojaškima karavama Mala Rupa in Markovo jezero, kjer je doletela velika nesreča komandanta I. graničnega oddelka iz Skoplja polkovnika Stevana Kujundžića in vodnika 17. granične čete iz Huma poročnika Draga Nikitovića. V soboto sta polkovnik Kujundžić in poročnik odšla v spremstvu vojakov do karavle Mala Rupa. Od tam sta hotela nadaljevati pot do karavle Markovo jezero. Vreme je bilo zelo slabo, močno je snežilo in bril je oster sever. Mala Rupa je oddaljena od Huma okrog 15 km. Pot je

bila slaba in neprehodna, vendar sta prišla polkovnik Kujundžić in poročnik Nikitović s spremstvom do Male Rupe. Istega dne so hoteli nadaljevati pot do Markovega jezera. Ko so prišli tik pod vrh Kožuha, je bil metež tako močan, da niso mogli dalje. Tavalni in blodili so toliko časa v krogu, da so omagali. Ker jih včeraj do 9 zjutraj s spremstvom ni bilo do Markovega jezera, so bili zanje v skrbih in so jih šli iskati. Po daljšem iskanju so našli najprej napol zmrznjene graničarje Batrha, Borišića in Antica, kmalu nato še kapetana Ilića, ki pa so bili še živi. Nato so našli na polkovnika Kujundžića in poročnika Nikitovića, ki sta bila pa že mrtva. Tretja žrtev je graničar Meho Adirović.

Volilno gibanje

Izjava predsednika JNS g. Živkovića

BEOGRAD, 25. okt. p. Predsednik JNS g. Peter Živković je podal sinoči novinarjem izjavo, v kateri med drugim pravi: »Kot predsednik JNS sem pristal na sklenjeni volilni dogovor med JNS in blokom narodnega sporazuma za bliznje volitve narodnih poslancev in sicer na podlagi popolnoma soglasnega pooblastila ožjega glavnega odbora JNS, da se prepušča predsedniku stranke, da sklepa definitivno o poteku pogajanj.

Prav tako je bilo v vodstvu stranke in v njegovem političnem odboru pri glasovanju posameznikov soglasno odobreno besedilo o sporazumu, pri čigar obravnavi in redakciji so sodelovali tudi gg. Juraj Demetrović, dr. Svetoslav Popović in Lavoslav Hanžek, ki se sedaj naknadno umikajo. Pri glasovanju ni bil nič en glas proti, niti v ožjem glavnem odboru niti v predsedništvu stranke, kakor tudi ne v političnem odboru, ko sem osebno vsakemu posebej postavil tozadevno jasno vprašanje.

Glede na zlonamerne glasove o nekakem izdajstvu programske ideologije JNS, ugotavljam, da že iz samega besedila o sklenjenem dogovoru jasno izhaja, da se nisva niti JNS niti jaz odrekli programu, niti jugoslovanski ideologiji, temveč da smo v resnici izvršili koristno in dobro politično delo, ki so ga pravilno ocenili in sprejeli pripadniki naše stranke. Zato stopamo mirne vesti in z zaupanjem pred narod, ne da bi sklepali kakšne osebne kompromise.

Čemu s tujega zeljnika

V Kopitarjevi ulici so že čisto zmedeni in sploh ne vedo, več, kaj pišejo. Ta prešmentana JNS, ki so jo že sto- in stokrat pokopali, jim sedaj naenkrat ne da več mirno spati na pridobljenih zaslugah in lahorikah. Na vse strani iščejo sedaj zavoznikov za borbo proti JNS in jim je dobrodošlo vse, kar se kje izleže. Sedaj jih najbolj razburja nek volilni letak, ki ga bi naj bil izdal dr. Kramer.

Dragoceno priznanje

Znano je, kako so v »Slovenec« in nje mu sorodnih glasilih dve leti sem vsak dan najmanj trikrat pokopali JNS in proglasili njene voditelje za generale brez vojakov. Zadnje dni pa posveča »Slovenec« JNS kar cele strani. Danes nehoti priznava, da je JNS ne samo še vedno na svetu, nego da so se njene vrste v zadnji dobi tako pomnožile, da je imela n. pr. v banjaluškem srezu 80 odstotkov vseh volilcev. »Slovenec« bi rad to ogromno število kar čez noč reducirao na 30%. Če se bodo njegovi čitatelji še kaj spominjali, kaj vse je pisal »Slovenec« o JNS še nedavno, se bodo vsekarer začudili, od kod naenkrat toliko pristašev JNS, da »Slovenec« ne daje več spati. Tujec, ki ne pozna naših razmer, bi utegnil celo misliti, da je »Slovenec« postal glasilo JNS.

Kandidature

g. Petra Živkovića

Današnji »Slovenec« poroča, da je imel dr. Vukanović v Mrkonjić gradu shod

JNS, na katerem je udeležencem hotel dopovedati, da bi Peter Živković v njihovem okraju rad kandidiral. Komaj pa je s to mislijo prišel na dan, je nastal tak hrup, da shoda ni bilo mogoče nadaljevati in da ni nobeno sklicevanje na avtoriteto predsednika stranke Petra Živkovića nič pomagalo. Shod se je sam po sebi razel in dr. Vukanović je v svojem avtomobilu jedrno zapustil za take politične avanture nedovzetno mesto. Zborovalci pa so odšli s shoda in mimogrede priredili manifestacije za dr. Stojadinovića in JRZ.

Resnica je ravno nasprotna, kakor trdi za JNS vneti in resnicoljubni »Slovenec«. Na včerajšnji konferenci zaupnikov JNS za srez Mrkonjić grad je bila namreč soglasno postavljena kandidatura g. Petra Živkovića na skupni opozicijski listi ter je bila izvoljena tudi posebna deputacija z namenom, da odpotuje v Beograd in ga naprosi, naj to kandidaturo sprejme. Če je bil kak hrup na konferenci je bil pač zato, ker so soglasno odobrvali Živkovićevo kandidaturo.

G. Petru Živkoviću ponujajo kandidaturo tudi v Sarajevu, Negotinu in Kotoru.

Kandidature JNS na

Hrvatskem

Kakor poročajo zagrebški listi, je JNS že začela postavljati svoje kandidate tudi na Hrvatskem. Dosedaj so prijavili svoje kandidate na skupni opozicijski listi bivši poslanci JNS dr. Auer, župnik Matića, Karlo Kovačević, Ivan Vizir in dr. Novaković.

Kdo pa pri vas

To vprašanje bi lahko javnost stavila gospodom okrog »Slovenca«, ki se danes nekoliko ironično izraža o voditeljih JNS, ki so iz lastnih sredstev prispevali precejšnje zneske za volilni sklad. Med drugim poroča, da sta največ prispevala gg. Živković in Jevtić, ki sta dala vsak po 50.000 din. Naj »Slovenec« raje pojasni svojim čitateljem, kdo plačuje njihovo volilno propagando.

Kandidature JRZ

Preteklo nedeljo je bilo postavljenih še nekaj kandidatov JRZ v dravski banovini. V Murski Soboti je določen za kandidata odvnetnik Fran Bajlec. Z njim pa niso vsi zadovoljni in bodo najbrže postavili še paralelnega kandidata. Dosedanji poslanec g. Benko je odklonil ponudeni mandat in pri devembrskih volitvah ne bo več kandidatiral.

Huda borba za kandidate je bila v črnemljskem srezu. Dosedanji poslanec tega sreza dr. Jure Koce je pritiskal na vse kljake, da bi ohranil svoj mandat. Domačini so hoteli imeti za kandidata bivšega poslanca SLS Nemanjića. Po nalogu iz Ljubljane pa je zmagal dr. Koce in je Nemanjić določen za namestnika. Težka borba je bila tudi v krškem srezu, kjer so naposled našli izhod na ta način, da so postavili za kandidata ministra dr. Kreka. Namestnik je kostanjevski župan inž. Likar.

Danes je zadnji dan

za reklamacije!

Če se še niste prepričali, ali ste vpisani v volilnem imeniku, storite to nemudoma. Reklamacije se lahko vlagajo samo še danes do 20. ure.

Določbe

volilnega zakona

Ker je gotovo, da bodo pri bližnjih volitvah narodnih poslancev skušali razni agitatorji prisiliti posamezne volilce, da bi glasovali za njihove kandidate ali pa, da bi jih odvrnili od glasovanja, navajamo nekaj kazenskih določb, ki jih vsebuje zakon o volitvah narodnih poslancev za taka dejanja. Volilni zakon pravi:

Vsak organ občinskega oblastva, ki opusti ali noče pravočasno izvršiti dolžnosti, ki so mu naložene v tem zakonu, ali pa prepreči, da kdo vporabi pravico, ki mu jo daje zakon, se kaznuje z zaporom od 30 dni do 6 mesecev in v denarju od 300 do 3.000 din, ako nadaljnji paragrafi tega zakona ali pa kazenski zakon ne predpisuje težje kazni. Sodni ali drugi državni uradnik, ki bi to opustil ali ne bi hotel izvršiti tega, se kaznuje z zaporom do 2 let.

Oni, ki z nasiljem ali s pretnjami odvrnejo enega ali več državljanov, da ne vporabijo svoje volilne pravice, se kaznujejo z zaporom od 1 meseca do 2 let.

Kdor da ali četa volilcu darilo ali mu ponudi ali obeta mesto v javni ali zasebni službi, da ga zaveže, da podpisuje kandidatsko listo ali da je ne podpisuje, ali da želi dani podpis na njej prekleči, ali da za določeno kandidatsko listo glasuje ali ne glasuje, se kaznuje z zaporom od enega leta in v denarju od 30 do 500 din. Prav tako se kaznuje tudi volilec, ki sprejme darilo ali obljubo darila.

Kot storilec navedenih dejanj se kaznujejo tudi oni, ki so dali sredstva ali pa pomagali, da se izvrši katero izmed teh dejanj.

Volilec, ki glasuje več kot enkrat pri istih volitvah, se kaznuje v denarju od 50 do 500 din in z zaporom od enega do 6 mesecev.

Kdor glasuje ali pa se prijavlja k glasovanju namesto drugega in z njegovim imenom se kaznuje z zaporom od 3 mesecev do enega leta.

Poleg kazni, določene za podkupovanje volilcev, se storilci obsodijo tudi na izgubo pravice voliti poslance najmanj za dobo enega leta, a največ za dobo 6 let.

Česa se boje?

Nedeljski »Slovenec« poroča, da so imeli v Beogradu prostozidariji sestanek, na katerem je bilo največ masonov iz bivše SDS. Glavno besedo je imel baje bivši predsednik senata dr. Tomašić in na sestanku so končno svoje sklepe formulirali v treh točkah: 1. Po volitvah onemogočiti vsako diktaturo. 2. Za vsako ceno in vsemi sredstvi je treba onemogočiti kakršenkoli klerikalizem v državi in nastopiti prav tako kakor proti katoliškemu tudi proti pravoslavnemu kar muslimanskemu klerikalizmu. 3. Povsod in z vsemi sredstvi podpirati združeno opozicijo, ker je po mnenju masonov demokratska in svobodomiselna.

Da ima »Slovenec« običajno dobre informacije iz masonskih krogov, je že davno znano, najbolj pa od tedaj, ko je pri masonih izsledil, da rabijo klešče, s katerimi odščipavajo svojim nasprotnikom predolga ušesa, glavno pa je, da obsoja vse, kar označuje jako »framasonsko«. Menimo, da je objavil omenjene »sklepe« tudi samo zaradi tega, ker se z njimi ne strinja in jih obsoja kot pogubne.

Volilci naj si to zapomnijo!

G. Ribnikar demantira

Od g. Ribnikarja, izdajatelja »Večernika« v Mariboru, smo prejeli dopis, v katerem demantira vesti, da se je v Mariboru osnovala »gospodarska skupina«, ki se baje zbira okoli g. Ribnikarja ali »Večernika« in da se ta skupina stavi na razpolago g. Potokarju. Prav tako v pisnu zatrjuje, da ni vodil pri volitvah 1. 1935 akcije za Maksimovićevo državno listo, ki je dobila v Ljubljani 27 glasov in da se volitev sploh ni udeležil.

Prekomasacija občin

v brežliskem srezu

Po predlogu notranjega ministra dr. Korošca je bila izvršena prekomasacija v brežliskem srezu. Iz občine Selnica so izločeni kraji Bečje, Gornja Brezova, Lončarjev dol in Žigarski vrh ter priključeni občini Blanca.

PRISTOPAJTE K JČ LIGI!

Borzna poročila.

CURIH, 25. okt. Beograd 10.—, Pariz 11.74, London 20.97, New York 44.50, Bruselj 74.475, Milan 23.175, Amsterdam 239.50, Berlin 176.30, Praga 16.125, Varšava 82.75, Bukarešta 1.26.

Danes ob 16., 19. in 21. uri

NICEVO

HARRY BAUR — I. MOZUHIN — LISETTE LANVIN — MARCELLE CHANTAL

Grandiozna pomorska bitka! Silni prizori ob potopitvi podmornice — reševanje na smrt obsodene posadke. Borba poveljnika in njegova odločitev: ljubezen ali dolžnost? Frekvenca film, ki naj ga vsako vidi!!!

KINO UNION, tel. 22-21

DNEVNE VESTI

— Promet brzovlakov št. 10 in 9 na progi Beograd—Jesenice. Po odredbi generalne direkcije državnih železnic bosta vozila brza vlaka št. 10 in 9 na progi Beograd—Jesenice dnevno redno nepretrgoma do uveljavljanja novega voznega reda, t. j. do vklj. 14. maja 1939. Promet teh brzovlakov je bil prvotno odrejen le do 1. novembra 1938. Brzovlak št. 10 odhaja iz Beograda ob 20.55 in prihaja v Ljubljano gl. kol. ob 7.26 in na Jesenice ob 9.34. Brzovlak št. 9 odhaja iz Jesenice ob 20.15 in iz Ljubljane gl. kol. ob 22. ter prihaja v Beograd ob 8.16. Potujoče občinstvo se opozarja posebej na to izredno ugodno zvezo Ljubljane in Jesenice z Beogradom in dalje proti Skoplju.

— 31. oktober dan varčevanja. Že več let se praznuje 31. oktober po vsem svetu kot dan varčevanja. Proslavo organizira Mednarodni zavod za varčevanje, ki je v njem vključenih okrog 5500 hranilnic iz 35 držav. Pri nas organizira to proslavo Zveza hranilnic. Pomen varčevanja je zelo velik. Narodna banka pravi v svojem poročilu za lansko leto, da zbiranje domačega kapitala odnosi porast njenih vlog za našo državo še nikoli ni bilo tako plemenito vprašanje, kakor zdaj. Stevilo prebivalcev se pomnoži vsako leto okroglo za 250.000, izseljevanje se je pa malone sploh ustavilo. Zato moramo ustvariti doma nove pogoje za zaposlitev, za kar je pa potreben kapital. 31. t. m. bodo po vseholah strokovna predavanja o varčevanju.

— Proslava jadranskega dne. Letos bo proslava jadranskega dne v naši državi posebno svečana, saj praznujemo 20 letnico zgodovinskega 31. oktobra 1913, ko so zavihali na Jadranu naše zastave. Izvršni odbor JS je naročil vseoblastni odborom in pododborom, da skličejo v nedeljo 30. t. m. svečane seje v proslavo jadranskega dne.

— Zvončke milo po 4.— Din v milarni Zg. Siska 92. Zaloge: Vodnikov trg pod lemenatom.

KINO SLOGA, tel. 27-30

Samo še danes ob 16., 19., in 21. uri imate priliko videti enega najbolj preseljenih romanov slovenskega pisatelja M. GORKEGA v filmu

NA DNU

Okrutna borba za srečo in ljubezen dvoje mladih ljudi iz zloglasnega brloga.

— Tudi na Brezovici zidajo. V brezovski občini sicer ni bilo take gradbene živahnosti kakor v gorejski okolici, vendar je tudi tam zrastle v zadnjih letih iz tal lepo število hiš. Bilzu kolodvoza, kjer je bilo med vojno veliko vojaško taborišče, so bili popreje lepi travniki domala popolnoma uničeni. Kasneje se je v barake preselilo mnogo primorskih železničarjev, in so nekateri kmalu kupili več parcel, kjer so si že v letih po vojni postavili hišice. V zadnjih letih pa je nastala tam velika nova kolonija in je med novimi stavbami nekaj prav čednih vil. Slavnih svet je na Brezovici še sedaj poceni od 20 do 25 din za kvadratni meter.

— Tržaško čisto našipajo. Vse kaže, da se ne bodo pričeli tako kmalu temeljite popravilne ali celo betonirane zelo prometne Tržaške ceste. Zaenkrat so jo pričeli naspasti s podpeškim kamenjem od Brezovice proti Vrhniki, kjer je popravila najbolj potrebna. Ta cesta je bila na nekaterih krajih že močno obrabljena in je bilo čistišče že pod nivojem oborbnih travnikov ter njiv. Cesto našipajo v precej širokem pasu po sredini, treba pa jo bo nasuati tudi ob straneh, da bodo vsaj za silo izginile velike kotanje. Ker je Tržaška cesta do Planine zelo prometna in služila v prvi vrsti tovarnemu prometu, bi kazalo za pešce poskrbeti vsaj v toliko, da bi se izognili tudi hodnik ob levi strani proti Planini.

— Iz Legije koroskih borcev. V Slovenskih Konjicah bo 30. t. m. ob devetih dopoldne v telovadnici deske šole ustanovni občini zbor krajevne organizacije Legije. Pozivamo vse, ki so se udeležili borbi na naši severni meji, da se istega polnočnega udeležijo. Navzroč bo zastopnik glavne odbora, ki bo poročal o ciljih in namelih legije.

— Konferenca eksportnih institutov balkanskih držav. Včeraj se je pričela v Atenah konferenca zasopnikov eksportnih institutov balkanskih držav. Konferenca bo trajala 10 dni in na nji se bodo obravnavala vsa važna vprašanja trgovinske politike balkanskih držav. Našo državo zastopajo na konferenci pomočnik upravnika Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine Andrić ter v. šja uradnika zavoda T. Mandić in dr. Mermolja.

— Kongres damskih frizerjev. Zveza klubov damskih frizerskih mojstrov je imela včeraj v Beogradu kongres, na katerem se je obravnavalo v prvi vrsti vprašanje samostojnosti damsko-frizerske obrti. Mnogi brivci se lotevajo tega posla, čeprav nimajo za to potrebne strokovne usposobljenosti. Ta enostaven prehod iz ene obrti na drugo, se mora preprečiti. Brivci, ki hoče frizirati dame, mora položiti izpit pred posebno komisijo. V tem smislu se bo kongres obrnil s posebno resolucijo na trgovinskega ministra. V resoluciji se zahteva strogo izpolnjevanje uredb z dne 30. aprila 1936. Končno je bila izvoljena nova uprava, v kateri sta iz Ljubljane Vili Potočnik in Vinko Majhen.

— Konferenca ravnateljev Higieniskih zavodov zaključena. Poročali smo že o konferenci ravnateljev Higieniskih zavodov na Sušaku. Na konferenci so se obravnavala važna vprašanja našega narodnega zdravja in storjeno je bilo več važnih zaključkov. Med drugim se je govorilo tudi o učinku raznih serumov in bioloških proizvodov. Konferenca je bila v nedeljo zaključena.

— Sneg na dalmatinskih planinah. Tudi v Primorju je postalo hladno. V nedeljo ponoči so imeli pri planinski koči na Vagnju 3 stopinje pod ničlo, pri zavetišču prof. Giromette pa celo —7 stopinj. Po grebinih Troglava in Kamešnice je zapadlo precej snega.

— Začetek ramazana. Danes se je pričel veliki muslimanski post ramazan, ki bo trajal mesec dni. V Sarajevu bodo vse džamije vsako noč razsvetljene. V gledališču bodo pa vzporedne posebne predstave za muslimane. Državni uradniki muslimanske vere bodo imeli do konca ramazana uradne ure od 9 do 15. V vseh sarajevskih muslimanskih lokalih je prepovedano do konca ramazana godba in ples.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo deloma oblačno in precej hladno vreme. Včeraj je znašala najvišja temperatura v Splitu 15, na Rabu 13, v Dubrovniku 12, v Ljubljani 11,2, v Zagrebu 9, v Mariboru 8,8, na Visu 8, v Beogradu in Sarajevu 7. Davi je kazal barometer v Ljubljani 765,5, temperatura je znašala 5,0.

— Neveže na cesti. V bolnico so prepeljali 7 letno železničarjevo hčerko Vero Petek, ki jo je v šiški podrl neznan avtomobilist. Deklica je dobila hude poškodbe po životu. V šiški je prišla pod avto Cecilija Virant, zaposlena v trgovini Staneta Derganca. Avto jo je podrl na Celovski cesti in je dobila poškodbe na glavi in po rokah. — Heleno Koritnik iz Polhovca Gradca je na cesti na vasi podrl neki kolesar in je dobila težje poškodbe na desni roki. — Iz Domžal pa so prepeljali v bolnico občinsko ubogo Francisko Jerebovo, ki je padla na cesti in si zlomila desno roko.

— Vlak pregazil učiteljico. Na progi Banjaluka—Sunja pri postaji Dobrinje je v nedeljo vlak pregazil učiteljico Saro Ivančević, ki je služila v vasi Devetaci. Ni se znalo, ali je šla sama v smrt ali pa gre za nesrečo. S svojim možem, ki je tudi učitelj, se je mudila v Bosanskem Novem in mož je odšel prej domov. S prvim vlakom se je odpeljala za njim tudi ona. Vse kaže, da sta se sprla in da je šla morda prostovoljno v smrt.

— 80-letnemu starcu ušla mlada žena. Ves Gostivar govori zadnje dni o 80-letnem Rakibu Bakijeviću, ki je po ulicah lovil svojo 20-letno ženo Šazijo. Žena se je zatekla v več hiš, ljudje so se pa smejali. Starcu so pomagali loviti ženo prijatelji, a ujeti je niso mogli. Slednjic je starec opustil na lov in vzdihnil: ne morem se vrniti domov, ona mi je vse, kar še imam na svetu.

— Smrtina nesreča župana občine Borovo. V Borovu se je pripetila v nedeljo težka nesreča. Brzovlak je povozil župana občine Borovo trgovca Dušana Vučevića. Bil je na obisku pri direktorju tvornice Bat'e Tomu Maksimoviću in ko se je vračal z malim sportnim avtomobilom je pridrl na prelazu, kjer ni zatvornic, iz Subotice brzovlak. Lokomotiva je vlekla avto dobrih 300 m pred seboj, predno je mogel vzhodno ustaviti vlak. Avto je bil ves zdrobljen. Vučevićovo truplo pa razmrčevano. Pokojni zapušta ženo in tri otroke.

— Na meji ustreljen pijanec. Na madžarski meji je obmejna straža v nedeljo ponoči opazila pijanca in ga večkrat pozvala naj obstane. Pijanec je pa kolovratil naprej čez mejo in posledica je bila, da je straža streljala po njem in ga ubila. Gre za 44-letnega hlapca Miloša Grigajčiča. Mož se je tako napil, da ni vedel kje je doma in kolovratil je čez mejo.

Iz Ljubljane

—lj Meščani in socialna akcija. Socialna akcija Vrhovnega socialnega sveta o vseh svetih se je začela. Mestni uslužbenici so včeraj začeli raznašati mestnim hišnim posestnikom pole, da bi se na nje vpisali oni ali njihovi stanovalci, če namerjajo v korist revnim trživateli del vsote, ki so jo namenili za okrasitev grobov, za kar bodo prejeli vence ali sveče z znakom mestne občine. Mnogi meščani gledajo z razumevanjem na akcijo in ne odklanjajo pol. Seveda ne smemo razumevanja pričakovati od vseh. Nekateri zavračajo pole celo nevljudno, menda zato, ker niso dobro poučeni za kaj gre. Tisti pa, ki so načelni sovražniki socialnih akcij, bi naj na nabiranje pole vendar vpisali svoja imena in jih takoj vrnili raznašalcem, da bo Vrhovni socialni svet vedel, koga ne sme nadlegovati.

—lj Tramvajska dela na dolenski progi. Zdjaj, ko so kanalizacijska dela na Dolenski progi končana, bodo lahko nadaljevali tramvajska dela brez ovir Med železniškim prevozom in minico so že položili in tudi zvarili tračnice. Na Karloški cesti bodo kmalu tlakovani ter utrjeni temelji proge. Temelji so izkopani zdaj že tudi po Florjanski ulici in je cesta zaprta pri šenjakovski soli. Delo je doslej v splošnem lahko precej dobro napredovalo zaradi lepega vremena. Najbolj bi delo oviralo dež, med tem ko jih mraz, četudi pritise zgodaj, ne more posebnostno zadrževati, ker so temelji izkopani že tako daleč, sicer pa zemlja zmrazne tako močno, da je kopanje oteženo le v najhušji zimi, med tem ko bodo glavna tramvajska dela končana že pred zimo.

—lj Za vsesvetske odkupnine so mestni uslužbenici pričeli raznašati prijavnice po vseh ljubljanskih hišah, da hišni gospodarji ali upravitelji vpišejo vse stranke, nato pa vsaka stranka zabeleži vsoto, ki se z njo odkupi prevelkega razkošja na grobovih. Za potrdilo odkupa dobi vsaka stranka toliko vencev ali sveč v mestnih barvah, kolikor znaša za mestne reveže darovna odkupnina. Kdor se odkupi s 5 din, dobi svečo z napisom »Za mestne reveže in za odkupnino 20 din majhen vencev s trakovi, kjer je zelen napis »Rajm in v spomin — revnim v podporo«, a veliki venci s svilenimi belozelenimi trakovi in zlatim napisom bodo obiskovalce pokopališč opozarjali na dobrotnike, ki so darovali po 100 din, da počaste spomin svojih dragih pokojnikov z dobrimi deli. Akcijski odbor naproša vse prebivalstvo, da prijavnice čim prej izpolni s prijavi, ker že čez dva

dni spet pošlje ponje, zato pa prijavitelci določeno darovni vsoti ustrezajo številu vencev in sveč.

—lj Med najplodovitejšje skladatelje nove dobe spada L. M. Škerjanc, profesor drž. konservatorija v Ljubljani. Še v začetku lanskega leta je predložil Glasbeni Matici za izvedbo svoje najnovejše delo za soli, zbor in orkester »Zedinjenje«. Matica je to delo sprejela in ga bo izvedla z vsem velikim aparatom, ki je za izvedbo potreben v ponedeljek, dne 7. nov. ob 20. uri v veliki Unionski dvorani pod vodstvom ravnatelja Polića. Na koncertu bodo sodelovali 4 solisti, celotni orkester Ljubljanske Filharmonije in pevski zbor Glasbene Maticе. Ta dan bo krstna izvedba Škerjancovega dela, ki je napisano na lašč za proslavo 20-letnice našega osvobodjenja in zedinjenja. Podrobnosti sleda. Od srede tega tedna dalje pa se bodo dobile vstopnice v knjižarni Glasbene Maticе.

—lj Belozelčne sveče z napisom »Za mestne reveže«, ki bodo o Vseh svetih na grobovih pričale, da ste se odkupili prevelikega razkošja in hočete svoje rajne počasti z dobrimi deli v prid mestnim revežem, že lahko dobite v skladišču akcijskega odbora Vrhovnega socialnega sveta mesta Ljubljane na Kerkovem trgu v Mahrovi hiši, pritišče desno v prostorih nekdanje Slovenske banke. Množice belozelčnih sveč na grobovih naj pokažejo, da arca vseh ljubljancev planje v ljubezni do bližnjega.

—lj Nekateri uradi, večja podjetja in zavodi so naprosili, naj sami zberejo prijave vsesvetskih odkupnin ter izpolnijo prijavnice takoj pošljejo akcijskemu odboru, da določeno darovni odkupnini ustrezajoče število vencev in sveč. Po Vseh svetih pa šele pošljejo zbrane odkupnine. Če bi se kako večje podjetje, zavod ali urad želel tako urediti odkupa, naj to svojo željo akcijskemu odboru javi kar pod seznanom prijavi s pripombo, potrjeno s podpisom predstojnika in uradnim pečatom.

—lj Za mestne reveže je mesto venca na krsto prof. Josipa Marna daroval 100 din major v p. g. M. J. Cosar, Gosposvetska c. 10. Velikodušno najpšeje zahvaljuje.

—lj Naša pokopališča v Vseh svetih, ko bodo grobovi okrašeni s preprostimi venci in sveti v mestnih barvah, bodo prvič izražala, kako dobro sroce ima Ljubljana za revne somesčane. Svoje dobrote se pač ni treba nikomur skrivati, zato pa lahko vsakdo grobove okraši tudi z večimi venci, da spomin svojih dragih čimbolj počasti z dobrimi deli.

—lj V okviru rednih predavanj ljubljanske Šadarske in vrtnarske družnice bo v sredo dne 26. oktobra t. l. poljudno obravnaval temo: Kroženje snovi v priradi s posebnim ozirom na smotrno prehrano sadnih dreves in povrtnine gospod kmetijski svetnik ing. Sergej Gorjup. Začetek ob 19. (7 uri zvečer) v kemilni dvorani na I. drž. realni gimnaziji (realni) v Vegovi ulici, dohod preko dvorišča v južozapadnem traktu. Vstop prost.

—lj Lastniki javnih lokalov, trgovci in obrtniki, restavratelji in gostilničarji ter kavarnarji in sploh vsi dobrodušni ljudje, ki imajo javne lokale, so naproseni, naj županov razglas o vsesvetskih odkupninah nalepijo na izložbena okna ali izobesijo na vidnem prostoru, da bodo poleg vseh ljubljancev tudi tuji počenici o veliki dobrodelni akciji ljubljanskih občanov. Pokažimo vsemu svetu, da smo tudi v Ljubljani do skrajnosti požrtvovalni za zimsko pomoč revnim!

—lj Pienarna seja akcijskega odbora za vsesvetske odkupnine po drevi ob 18.30 v veliki dvorani mestnega poglavarstva. Zaradi važnih poročil in podrobne razdelitve dela pri veliki akciji je udeležba vseh članov akcijskega odbora, zlasti vseh zastopnic in zastopnikov sodelujočih organizacij nujno potrebna, poleg teh pa akcijski odbor vltudno prosi tudi vse okrajne načelnike, da se te seje zanesljivo udeležijo.

—lj J. (48) Delavski prosvetni večer kot otvoritveni prosvetni večer v letošnji sezoni priredila »Zajemnost« in »Zarja« v sredo 26. t. m. ob 20. v dvorani Delavske zbornice. Program je prvovrsten, enodejanka, recitacije, nastop pevskega zbora in godbe na pihala. Profesor Ivan Faval bo predaval o Zedinjenih državah Amerike. Vstopnice po 4, 3 in 2 dinarja v Strokovni komisiji, Delavska zbornica, I. nadstropje.

—lj Smrt v hotelu. Snoci je bila pozvana na policijo komisija v neki ljubljanski hotel, kjer je nenadoma umrla zasebnica Berta Lahm, rojena l. 1878 na Dunaju in tja pristojna. Lahmovo, ki je stanovala v hotelu že od 30. septembra, je zadela srčna kap in je bila pri priki mrtva. Truplo so na odredbo komisije prepeljali v mrtvašnico splošne bolnice. O smrti Berie Lahmovo je bil obveščen nemški konzulat.

HARRY BAUR v svoji najboljši kreaciji v velefilmu iz življenja pod piratsko zastavo

KAPETAN MOLENAR

PREMIERA KINO MATICA 21-24 ob 16., 19. in 21. uri! 2 zvočna tednika!

Tri žrtve podivjanega kmeta

Zločin v Kravjaku pri Stojdragi — Žena mrtva, mož in sosed težko ranjena

Brezice, 24. oktobra

V Kravjaku pri Stojdragi je zahtevala brezprimorna podivjanost v četrtki tri žrtve. Klisurić Peter, posestnik v Kravjaku, je šel s svojo ženo Maro in sosedom Jankom Klisurićem po poti, po kateri ima Janko Klisurić služnostno pravico vožnje. Ta pot pa vodi preko zemljišča, ki je last posestnika Rapijenovića Dragotina iz Kravjaka. Peter Klisurić je peljal na vozu pridelo svojega brata, čigar posestvo upravlja. Nenadno pa se je pojavil pred njimi Rapijenović Dragotin, držeč v rokah na strel pripravljeno lovsko puško, ter zakričal, da tam ne smejo peljati, ker je to njegova zemlja. Ker se niso zmenili za njegov poziv, je Rapijenović pričel streljati po njih. Smrtno je zadel v prai Janka Klisurića ter obstrlel Maro, ki je do-

bila strel v levo nogo. Po prvih strelh je planil Peter Klisurić k Rapijenoviću, hotel iztrgati mu puško iz rok, in rešiti si življenje. Predno pa je došel do njega, je Rapijenović, ker mu je zmanjkalo nabojev, vrغل puško proč ter prijel za drvarski cepin. Z njim je navall na Klisurića ter ga udaril trikrat po glavi, da se je ves okrvavljen in nezavesten zgrudil. Na tleh ležečega pa je udaril še enkrat po levi roki, ki mu jo je zlomil.

Maro Klisurić so sosedje mrtvo odnesli na njen dom, nevarno ranjenega Janka Klisurića prav tako, dočim so napol mrtvega Petra Klisurića prepeljali v bolnico v Brezice. Stanje obeh hudo ranjenih je zelo kritično in je za Petra Klisurića malo verjetnosti, da bi ostal pri življenju, ker so njegove poškodbe na glavi zelo težke.

Dr. Euwe o Vasji Pircu

Laskava sodba bivšega svetovnega prvaka o našem šahovskem mojstru

Ljubljana, 25. oktobra

Prihodnji mesec bo na Holandskem dvo-krošni turnir, ki se ga udeležijo osem najmočnejših šahistov sveta. Turnir priredi holandska radijska družba AVRO. To bo po vsej priliki največji šahovski dogodek letošnjega leta. Šahisti vsega sveta se že sedaj vselej partij, ki jih bodo to pot igrali med seboj Aljehin, Euwe, Capablanca, Botvinnik, Fine, Reshevski, Keres in Flohr. Na zadnjem dvočrtnem turnirju na Semmeringu, ki pa se ga ni udeležil dr. Euwe, pa tudi ne Aljehin, je zmagal mladi estonski prvak Keres. Kdo bo srečni zmagovalac holandskega turnirja?

Vasja Pirc — moskovska karikatura

Na to vprašanje je težko odgovoriti. Pač pa vemo, da bo to pot križalo meče osem v resnici najmočnejših šahistov sveta. Seve s tem ni rečeno, da med mlajšimi ne najdemo igralcev, ki bi jim ne bili kos in ki bi jih v igri ne dohiteli.

Med take pristeva bivši svetovni prvak dr. Euwe našega Vasjo Pircu v zadnji številki v šahovskem svetu znane revije »De Schaakwereld«. Tu omenja dr. Euwe bližnji turnir na Holandskem in prinaša v zvezi z njim dve partiji »mlajših«, ki bi prišli za turnir v postev, če bi kdo izmed gor navedenih v zadnjem hipu odpoval ali pa izostal. Ta dva mlajša sta nemški prvak Elisases in naš Pirc. Pod naslovom »Pirc zasluži pozornost« piše za uvod v partijo med Richterjem in Pircem s harzburškega turnirja to-le:

»Na AVRO turnirju bodo križali meče največji mojstri šahovskega sveta. Navzlic temu je pa v zadnjem času stopilo v ospredje več mlajših igralcev, ki jih je treba malone postaviti v isto vrsto z izbranci AVRO turnirja. Mislimo posebno na Elisasesa, junaka Noordwijka in pa Pircu, ki je letošnji zmagal na dveh močno zasedenih tur-

nirjih: v Lodzu (pred Tartakowerjem, Elisasesom in Stahlbergom), v Bad Harzburgu (pred Bogoljubovim, Elisasesom in Petrovimi).«

Tako sodi o našem šahovskem mojstru bivši svetovni prvak dr. Euwe in ena prvih avtoritet šahovskega sveta. Nato komentira dr. Euwe Pircovo partijo z Richterjem, ki jo je Slovenec, čeprav kot črn, odločil v svojo korist v uprav klasičnem slogu.

Kakor na drugih področjih, moramo tudi v tem primeru v daljni tuji svet in v tuje znanstvene revije, da izvem pravilno sodbo in ceno talenta, ki živi med nami v vsej skromnosti, navezan sam nase in na svoj idealizem. Smo pač Slovenci povsod veliki, samo tam ne, kjer bi bilo treba. Priznanje te globoke resnice pa ne pomeni, da se zaničujemo sami. Umetna samokritika še ne pomeni zaničevanja samega sebe.

Iz Maribora

— Pobreske novice. Te dni se preseli pobreske občinska uprava v nove uradne prostore v občinskem domu v Tezenski ulici. — V četrtki je bilo na letnem skokskem telovadšču živahno vrvenje. Požrtvovalni pobreski Sokoli so pričeli s kopanjem temeljev za novo sokolsko telovadnico. Do novega leta bo imel pobreski Sokol, ki je med najdelavnejšimi ob meji, svojo lepo urejeno telovadnico. Gradbena dela so poverjena stavbni tvrdki inž. Jelenec & šljamer.

— Zakaj taka razlika v cenah kostanja? V Celju prodajajo kostanjari pečen kostanj po d'n 4.— liter, medtem ko stane v Mariboru liter d'n 6.—. Ne razumemo te razlike v cenah kostanj, zlasti, ker stane sirov kostanj na trgu komaj d'n 1.50 liter. Apelliramo na merodajne čimtelje, da preprečijo takšno odiranje konzumentov. Menimo, da bi bil kljub temu, ako bi prodajali pečen kostanj po d'n 4.— liter, še vedno dovolj lepi zaslužek, osiroma dolček poleg tudi za kostanjeve. (Iz Del. pol.).

— Ze zopet napad po kožuhanju. Pri posestniku Antonu Odu na Tolstem vrhu so kožuhali. Kakor običajno, se je tudi to pot zbralo pri Odu več fantov od blizu in daleč. Med njimi je bil tudi delavec Leopold Gros s Tolstege vrha, ki jih je pričel izživati. Nastal je prepir, na posled so pa Grosa postavili pod kap. Kmalu nato so se trije fantje oborožili z noži in palicami ter jo ubrali za Grosom, ki so ga dohiteli na občinski cesti. Podrli so ga na tla in ga težko poškodovali po rokah in nogah ter po vsem telesu, da je nezavesten oblezal. Napadalcu so pustili svojo žrtev kar na cesti, nakar so se vrnili k posestniku Odu, kjer so delali naprej in popivali. Ponesrečenega Grosa so slučajno našli na cesti ljudje, ki so takoj obvestili orožnike in poklicali zdravnika. Grosa so prepeljali v bolnico, kjer so ugotovili, da je njegovo stanje zelo resno. V zvezi z napadom so orožniki aretirali vse tri fante in jih izročili mariborskemu državnemu tožilstvu.

POZOR!

Kupujem in prodajam rabljene čevlje. Rabim večjo množino moških čevljev. — KLAUZER, Vošnjakova ul. 4. 2244

STANOVANJA

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 5 Din

SOBO ISČE

Iščem s 1. novembrom malo separatno sobo v centru mesta. Plačam 200.— Din. Ponudbe na upravo »Sl. Narod« pod šifro »Mirna in snažna soba«. 2500

SLUŽBE

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 5 Din

FRIZERSKO VAJENKO sprejme frizerski salon Rakar, Prešernova 7. 2499

PRODAM

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 5 Din

JABOLKA od 30 kg naprej razpošilja: Posestvo Grič, p. Maribor. 35/M

MALI OGLASI

Beseda 50 par. davek posebej. Preklci, izjave beseda Din 1.—, davek posebej.

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 5 Din

POUK

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 5 Din

Prirojevalni tečaj

se prične 1. novembra 1933. Vsa tozadevna pojasnila dobite v priznani, od kr. banske uprave dovoljeni šoli na Aleksandrovi cesti 5/II v Ljubljani.

Makulturni papir

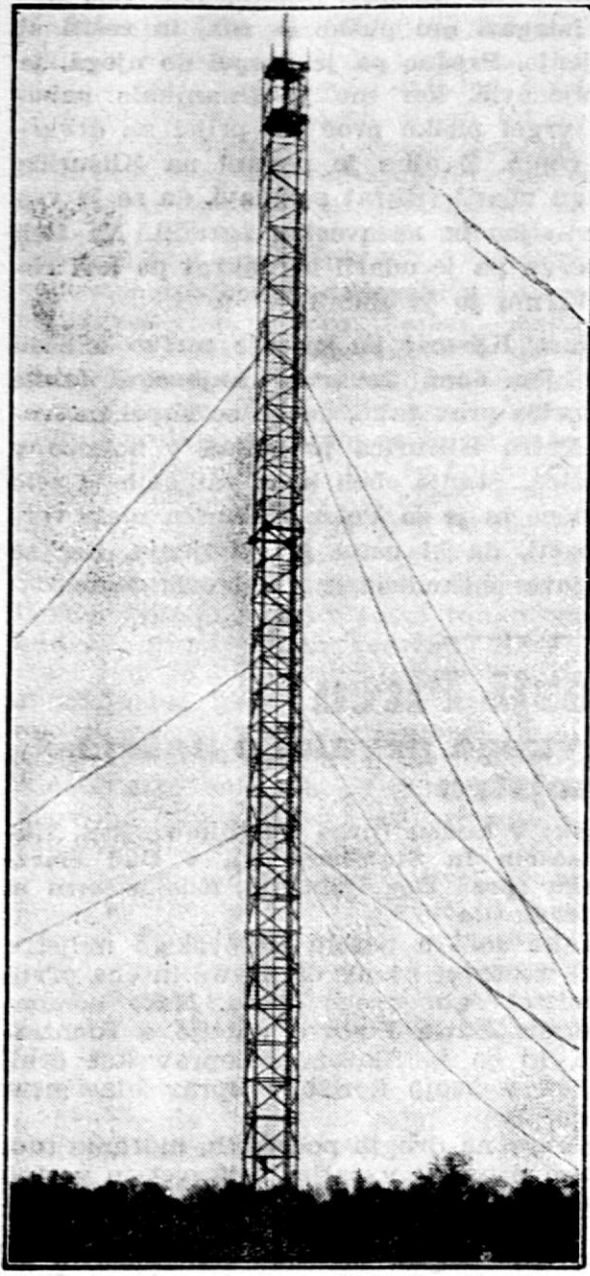
proda

uprava »Slovenskega Naroda« Ljubljana, Knaflijeva ulica šte. 5

Nad radijsko postajo v Domžalah

Kaj vidiš in kakšne občutke imaš, če se povzpneš v stolp za anteno

Ljubljana, 25. oktobra. Te dni, ko uporabljamo v proslavitev 10letnice naše radijske postaje nekaj več visokih besed, je aktualno, če si ogledamo postajo z nekoliko višjih sfer. Najbolje s stolpa antene. Antenska stolpa v Domžalah sta najvišja stavbna objekta v Sloveniji, zato je najbolje, če si postajo ogledamo z enega izmed njih.

V nedeljo, ko so v radijski postaji imeli v gosteh novinarje, je bila za to najlepša prilika. Postaja namreč v nedeljo ni oddajala zaradi pogreba v Beogradu. Najprej smo si ogledali anteno z varnih tal. Stolpa sta precej visoka — tako navadno ugotavljajo vsi, ko stoje ob njih, 120 metrov! Sicer pa ta višina z zabje perspektive ni nič posebnega in ne napravi primerne vtisa na človeka. 120 m višine

Pogled izpod stolpa proti vrhu. Temna pika v sredi je novinarski tovariš, ki pleza na vrh.

imajo približno 30nadstropne hiše z normalno nadstropno višino. Takšnih nebotalnikov pri nas še ni. Škoda, da na stolp ne vozi dvigalo, smo obžalovali. Saj ni

treba, sem pomislil, ko sem opazil, da se ga do vrha povsem navpična lestevica v obodu železne konstrukcije. Tovarši so se posmehovali moji vneti, ko sem vprašal, če je dovoljeno napraviti sprehod tja v kraljestvo etra in radijskih valov. Daleč sicer ne prideš, a Babilonci so tudi upali, da bodo po svojem stolpu zlezli v nebesa. Po najnovejših raziskavah pa babilonski stolp ni bil niti tako visok.

Gospod prof. Osana mi je svetoval, naj si natakem rokavice, kajti klinke lestevice so iz oglata, robatega železa, ki je bilo razen tega tudi precej mrzlo. Pomisliti je treba še, da je klinov okrog 400. No, rokavice rabim navadno le od časa do časa pri pisanju, saj veste, kaj se to pravi, sicer pa živim še precej zadovoljno tudi brez rokavic. Tega nisem niti posebno obžaloval, ko so mi roke že skoraj povsem otrpnile nekje sredi med zemljo in vrhom stolpa.

Odložil sem plašč in stopil na prvi klin brez slovesa. Coro je posegel po fotografskem aparatu, jaz sem mu pa skušal uiti čim prej pod nebo. Stolp je popleskan belo in rdečo po predpisih zaradi letal; 10 m belega pasu, potem rdečega in zopet belega. Sprehod po stolpu v navpični smeri je že zaradi tega zanimiv in se zdi, da mine nekoliko prej, kajti sprememba razveseljuje. Sprememba je dovolj na vsem romanju. Od časa do časa zadeneš s kolegom ob trdo železo, da ti začne igrati v kosteh brezično. Srce poskakuje od samega veselja, da se dvigneš z vsake stopinje skoraj pol metra od matere zemlje. Vendar je bilo že previsoko, da bi tovariši na tleh slišali, kako sople. Začeli so me sicer klicati, naj se vrnem, toda kdove, ali so se res tako ball, da bodo morali pisati ob sicer tako veseli priliki nekrologe ali je imela pri tem kaj besede tudi zavist. Hvaležni mi res niso bili, da sem jim nudil pod tako ugodnimi pogoji malo senzacije.

Sokolstvo

Letna skupščina trboveljskega Sokola

Trbovlje, 24. oktobra. V soboto zvečer je bila v veliki dvorani Sokolskega doma letna skupščina tukajšnjega sokolskega društva. Vodil jo je društveni starosta br. Adolf Jesih, ki je najprej pozdravil vrhovnega starešino jugoslovenskega sokolstva Nj. Vel. kralja Petra II, nato pa se je v besedah polnih pietete spominjal blagopokojnega Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja in ostalih sokolskih borcev, ki so preminuli v preteklem letu. V prihodnjem letu bo proslavil trboveljski Sokol 30-letnico svojega plodnega delovanja in ta pomembni jubilej hoče društvo dostojno proslaviti. Pod okriljem društva se je osnoval poseben odbor, ki si je nadel nalogo, da postavi blagopokojnemu Viteškemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju spomenik, ki bo dostojen izraz čustev prebivalstva naše doline do tragično preminulega velikega kralja, tvorca in zedinitelja Jugoslavije. Po prečitanih spomenice Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije, ki jo je članstvo z odobravanjem vzelo na znanje, so sledila poročila posameznih funkcionarjev, ki so bila vsa brez izjeme vzorno sestavljena in so pričala o uspešnem delu trboveljskega sokolskega društva.

V obširnih izjavah je poročal društveni tajnik br. Suln o administrativnem delovanju društva v preteklem letu. Notranji ustroj trboveljskega Sokola je organiziran na šestih oddelkih, ki delujejo več ali manj samostojno tako v administrativnem, kakor v tehničnem pogledu, le v važnejših odločitvah so podrejeni društveni upravi. Nesheto dopisov je naslovljeno na oddelke, ki jih samostojno rešujejo in odpošiljajo. Zato je število 750 dopisov, kolikor jih je prejel društveni tajnik za glavno upravo, izredno veliko in jasno kaže delo, ki je bilo tako s strani odsekov, kakor tudi s strani uprave izvršeno.

Društveni načelnik br. Rupnik je imel pač nevhvalno nalogo, ki jo je pa očitno prostovoljno prevzel, da je grajal mladinost za tehnično delo v društvu. Treba je delo v dvorani poživeti. Nastopiti mora poleg mladine tudi stara vrsta. Zlasti pa je treba delati na to, da se pritegne k telovadbi in telesni vzgoji čim več mladine.

Toda, kdo bi se zanimal za malenkostne zemeljske zadevice, ko roma naravnost v nebo! Poškili sem proti vrhu, a zdelo se je, da ni konca ne kraja belo-rdečih pasov. Toda tudi zemlja je bila že globoko in gledalci so postali le še minijaturni klopi, bitja brez tretje dimenzije. Tudi njihovi glasovi niso več prodirali do mene. Meril sem višino po sedemdeset stolpu. Še vedno 20 m do vrha. Za trenutek si moram oddahnuti. Dlan me skele, kakor da grabim po žerjavici. Koža je pa še vendar cela. Le naprej!

Skoraj bi ne verjel sam sebi, da sem vendar že prilezel na vrh. Nobenega klinca ni več in človek sili naprej že zaradi zakona vztrajnosti. Onim tam doli pomagam s klobukom, človek mora biti vendar nekoliko vlijuden do zemljanov, čeprav zleze še na tako visok pedestal. Sonce je prav tedaj zahajalo, kakor da je bilo vse režirano. Pod stolpom, kjer je ostala radijska postaja, tesno leseno poslopje, le siva, neznatna plošev, se je pa že začel plaziti mrak. Domžale so bile pod menoj kakor modelček kraja pred gledalcem na razstavi. Od temno modrih Kamniških planinah so viseli oblaki skoraj tako, kakor jaz na stolpu. Tedaj sem zaslišal na jugu brnenje letalskega motorja. Onim spodaj se je zdelo, da je letalo letelo le okrog 20 m nad stolpom, meni pa nekaj 100 metrov. Poskusil sem še, kako se vrača glas, če ga pošlješ s stolpa na tla. Ne, tu človek ne more imeti zadnje besede. Glas se odbije od tal po najkrajši poti brez žice, nepokvarjen! Vidite, tako lahko človek improvizira na antenskem stolpu oddajno in sprejemno postajo!

Kljub vsemu se mora človek vrniti na zemljo, najsi zleze še tako visoko. Tovarši so postali že nestrpni, kajti dramatični trenutki so minili in brila je burja. Pogledaj sem po stolpu navzdol. Nudila se mi je takšna slika, kakršno tu objavljamo.

Na tleh sem zvedel, da sem potolkel rekord. Na vrh sem prilezel v 5 minutah, rekord je pa baje 8 minut. Zakaj bi se človek ne pobahal, ko mi je čestital celo g. prof. Osana in ko si lahko čestitam, da sem samo zaradi tega sprehoda napisal te litanje in povrh vsega videj radijsko postajo ob njeni 10letnici z antenskega stolpa. In zdaj tudi vem, kakšen okus ima eter. Tovarši so me sicer zbadali, da sem na vrhu mižal, toda saj veste, konkurenca...

Za gospodarski odsek je poročal br. Šetinc, za blagajno pa br. Levce. Dohodki so bili tudi v preteklem poslovnem letu ugodni in se je odplačalo mnogo dolga.

Revizor g. Kos je nato poročal o rednem poslovanju blagajnika in je predlagal blagajniku in upravi razrešnico, ki je bila soglasno sprejeta.

Stavljen je bil predlog za novo društveno upravo, ki je bil soglasno sprejet: V upravi so: br. Jesih kot starosta, br. Pleškovič in br. Šetinc kot podstaroste, br. Suln tajnik, br. Lavrini namestnik, br. Levce Janko blagajnik, načelnik br. Rupnik, podnačelnik br. Uraščič in Pristav ter Piki Milka kot načelnica, podnačelnici ss. Šustar in Bizjak, prosvetar Pahor, matrikar

Rihar, odborniki: br. Dolničar, Vidrih, Feštajn, Bizjak, Radej, Piki, Rak, Lončarič, zapisknik Gonelli, praporščak Bec in Fiere, nadzorstvo: br. Požun, Persoglio, Kos, namestniki: Počivavsek, Berger, Jager, častno razsodišče: Plavšak st., Pleškovič Ivo, Deu Rajko in Kavnikar, namestniki: Rogl, Korbar, Berce.

Skupščina je v daljših izjavah izjavila pozdravil zastopnik celjske župe br. dr. Klor, nato pa so sledile raznorodne, pri katerih so se obravnavale večinoma lokalne zadeve in vprašanja, kakor sokolska tombola, članarina itd.

Po izbranim dnevnem redu je bila skupščina zaključena.

Krvava osveta po 20 letih

Bivši ruski častnik ustrelil v Avstraliji svojo bivšo ljubico

Te dni se bo zagovarjal pred poroto v Brisbaneu v Avstraliji zaradi umora bivši ruski častnik in zastopnik argentinske vletgovine z volno Aleksej Bersenjev. Nje gov. zločin, ki ga je Bersenjev letos v maju odkrito priznal, ko se je sam prijavil policiji, je bil zadnje dejanje drame, priteče pred leti v Moskvi. Bersenjev je bibranskim policistom povedal svojo zgodbo.

Pozimi leta 1913 je prišel v Moskvi na dan škandal Bersenjev je bil sojen radi dvojne umora in poskusa še enega umora v pijanosti. Kapitan Bersenjev je bil ustrelil med pijančevanjem v svojem stanovanju dva mlajša častnika svojega polka, tretjega pa ranil. Priča zločina je bila plesalka Nataša Ajtarova, s katero je imel Bersenjev ljubavno razmerje. Ajtarova je pred sodiščem pričala in sodnikom se je zdelo sumljivo, da je izpovedala obtožilo za Bersenjeva, dočim si je Bersenjev prizadeval odvrtiti od nje vsak sum. On ni bil kriv, da so preiskovalne oblasti ugotovile, v koliko je bila ona na tragediji udeležena.

Nataša Ajtarova, takrat stara 22 let, je bila tip ženske, ki se je prišlo po vojni po ameriškem vzorcu ime vamp. Za seboj je imela že celo vrsto pustolovščin in vedno je šlo za denar. Trije mladi prijatelji njenega ljubčka so se dali zaplesti v njene načrte. Ajtarova se je delala, kakor da ne veruje v njihov pogum in zapeljala jih je, da so oplenili blagajno svojega polka. V dokaz naj bi ji izročili denar in Ajtarova jim je obljubila, da ga bo imela samo čez noč pri sebi, potem jim ga pa vrne, da

ga bodo lahko položili nazaj v blagajno, predno bo tatvina odkrita. Poročniki Radkov, Siker in Južov so res ukradli iz blagajne 80.000 rubljev in ko so prišli zvečer k Bersenjevu, so izročili denar Nataši.

Pri Bersenjevu se je igralo in mnogo pilo. Plesalka je po poskrbeli, da je bil Bersenjev lahko ljubosumen. Ko je prišel zjutraj k svojemu poveljniku in prosil, naj ga aretirajo zaradi umora, ni mogel pojasniti, kako se je to zgodilo. Vedel je samo, da se je Radko še smejal, ko sta Siker in Južov že ležala ustreljena na tleh. Sele ko je Bersenjev pomeril tudi nanj, se je iztrezil in povedal, kaj se je zgodilo in zakaj sta se njegova tovariša spoznavala s pogledi s plesalko.

Bersenjev je bil obsojen na dosmrtno robijo, toda med vojno se je prijavil kot navaden vojak na bojišče in ob koncu vojne je bil zopet kapitan. Po revoluciji je zapustil domovino in šele čez 20 let je slučajno spoznal v Dalby v Avstraliji, kjer je nakupoval volno za argentinsko trdko, na terasi neke kavarnar Natašo Ajtarovo. Zvedel je, da je poročena z nekim krmarmarjem, ki je skoraj vedno na potovanju, in zvedel je tudi, kje stanuje. Takoj je odšel k nji na dom. Nataša mu je prišla odprta sama in že na pragu njene hišice jo je Bersenjev ustrelil, ne da bi črnil le besedico. Avstralske oblasti so poizvedovale v Rusiji in Argentini ter ugotovile, da je točno vse, kar je Bersenjev povedal. Če se bo tudi porota prepričala o tem, bo sodba mila ali pa morda sploh ne bo obsojen.

Nikoli več Shirley

V neki angleški župniji je pozval pastor vse starše, naj ne dajejo svojim novorojenim hčerkam več imena Shirley. Navdušenje za to ime se je bilo namreč razširilo skoraj epidemija in skoraj vse deklice so bile v zadnjih letih krščene na to ime, čeprav je bilo prej v tej župniji ime Shirley bela vrana.

Svoj poziv je utemeljeval pastor z mnogimi neprijetnostmi, ki bi jih imele na ime Shirley krščene deklice v šoli ali pa pozneje v zakonskem življenju. Največjo važnost je pa polagal na sitnosti, ki jih nakopujejo starši svojim hčeram za poznejše življenje, namreč za leta, ko vsaka ženska rada utaji nekaj let ali pa sploh ne govori o svoji starosti. V tej dobi bi se lahko oglašali zlobni jeziki, ki bi opozarjali na dobo slave imena Shirley, namreč na leto 1938. Tako bi lahko vsaki ženi ali stari samici dokazali, koliko je stara. In zelo verjetno je, da si bodo vzeli starši svarilo galantnega pastora k srcu, saj je to v interesu njihovih hčer.

Krznarstvo na Švedskem

Lovci na divjad, ki daje dragoceno krzno, se morajo zlasti po vojni boriti s hudo konkurenco farm, kjer goje redko divjad in ki imajo v primeri z lovci to prednost, da se lahko razmeroma hitreje prilagode modi in povpraševanju po tem ali onem krznu. Lovci sami so pa tudi sicer gojili v severnih krajih tako divjad. Toda farmarjem se je posrečilo najti prikladne kraje za rejo divjadi v zmerno toplih in lahko dostopnih krajih. Tudi pri nas so se že delali in se še delajo poskusi z rejo srebrnih lisic. Švedska ima v nekaterih krajih posebno na severu blizu polarnega kroga, naravnost idealne pogoje in zato je postala tam reja divjadi, ki daje dragoceno krzno, važna postavka narodnega gospodarstva. Vrednost vzrejene divjadi se ceni letos na 28 milijonov švedskih kron.

Prve farme so nastale na Švedskem pred

12 leti. Zdaj ima Švedska že nad 4000 takih farmarjev. Po statistiki osrednje organizacije rejcev srebrnih lisic je na švedskih farmah okrog 300.000 glav divjadi, 40% več kakor lani, od teh je okrog 170.000 srebrnih lisic, okrog 38.000 modrih lisic in okrog 12.000 nutrij. Ta glodavec je na švedskih farmah razmeroma še nov, toda reja se je zelo dobro obnesla. Razen tega goje tudi navadne in križane lisice, čimčile, kune in dihurje.

Skandinavsko podnebje je za rejo divjadi zelo prikladno in krzno prav nič ne zastaja za krznom divjadi, živčev v prosti naravi. V reji modrih lisic Švedska vodi in dobavlja na svetovni trg 10% vsega krzna. Lani so dobili Švedi za krzno v našem denarju nad 100 milijonov, letos pa pravijo, da bodo izžili najmanj tretjino več. To so tem večji dohodki, ker se 90% krzna izvažja. Na Švedskem so nastala že tudi velika tržišča za krzno in ta so prevzela velik del nekdanjega pomena tržišča za krzno v Leipzigu.

Japonski bogataši

Na Japonskem je mnogo siromakov, na drugi strani pa kasta velikih bogatašev. Angleški list »Times« poroča, da bo Takamaru Mitsui v prihodnjih sedmih letih plačal državi na dednem davku toliko, da bo odpadlo na vsak dan 50.000 frankov. Davčna uprava mu je dovolila, da lahko plačuje tedensko, mesečno, četrtletno ali pa vse naenkrat v znesku okrog 125 milijonov. Pri ocenitvi premoženja, ki ga je zapustil stari Mitsui pa niso upoštevali vrednosti njegovih ogromnih podjetij, temveč tudi njegovih krasnih umetniških zbirk.

Takamaru Mitsui je poglavar ene izmed

11 vseh rodov, ki je njegovo bogastvo večje

od premoženja največjih trustov sveta.

Stari Mitsui je umrl malo prej, predno je

bil na Japonskem zvisan dedni davek, če

bi bil živel še štiri mesece, bi moral njegovi

dediči plačati državi dvakratno toliko.

Premoženje rodu Mitsui se ceni na

30 milijard frankov.

GEORGES OHNET:

SERGEJ PANIN

Ko se je gospa Desvarennesova zahvalila svojemu uradniku, so zaškrpala težka vežna vrata v tečajih in kočija je naglo zavozila na dvorišče. Marchal je skočil k oknu in zaklical:

— Cayrol!

Gospa Desvarennesova je namignila nagio mlademu možu, naj odide. Bankir se je pojavil na pragu salona.

Na prvi pogled je gospa Desvarennesova opazila, kako globoke sledove je bila zapustila strašna

noč na obrazu nesrečnega moža. Cayrol, včeraj še

svež, cvetoč lic, krepak in vzravnani liki hrast, je bil zdaj strit in uničen kakor stavec. Lasje na senicah so mu bili osiveli kakor da jih je sežgal

ogrenj glodajočih misli. Bankir je bil samo še senca

prejšnjega čilega in krepkega moža.

Gospa Desvarennesova mu je stopila naproti in

polagajoč cel svet vprašanj v dve besedi je vprašala:

vprašala:

— No torej?

Mračni in potrti Cayrol je dvignil oči, jo pogledal in odgovoril s kretinjo težke utrujenosti:

— Nič!

Kaj ni prišel? — je vprašala gospa Desvarennesova.

— Prišel je, — je odgovoril Cayrol, — pa nisem imel dovolj poguma, da bi ga bil ubil. Mislim, da je lažje postati morilec. Vi tudi, kaj ne?

— Cayrol! — je vzklila gospa Desvarennesova. Bila je zbegana in tresla se je videč, kako dobro jo je razumel tisti, ki mu je stiskala orožje v roke.

— Priložnost je bila lepa, — je povzel Cayrol znova besedo. — Pomislite! Zasačil sem ju skupaj pod mojo streho. In zakon mi je dajal če že pravice ubiti ju pa vsaj opravičilo, če bi bil to storil. In pri tej drugi odločitvi, ko bi bila morala nezlomljiva volja udariti, mi je odpovedal pogum.

On živi in Ivanka ga ljubi!

Nastala je grobna tišina.

— Kaj nameravate storiti? — je vprašala gospa Desvarennesova čez nekaj časa.

— Odkrižam se ga drugače, — je odgovoril Cayrol. — Imel sem samo dve sredstvi, s katerima bi ga bil mogel spraviti s sveta: presenetiti ga v svojem stanovanju ali pa izzvati ga na dvoboje. Za prvo pot nisem imel dovolj krepke volje, za drugo mi pa manjka izurjenosti. Ne bom se dvobojeval s Sergejem. Ne iz strahu pred mojo smrtjo, saj je moje življenje itak uničeno, da nima zame nobene vrednosti več, pač pa zato, ker bi mu Ivanka nemoteno pripadala, če bi bil jaz padel.

— In če bi mogel vzeti na oni svet to močno zavest, bi niti po smrti ne imel miru. Zato ju moram za vedno ločiti.

— A kako?

— S tem, da ga prisilim, da bo izginil.

— Kaj pa če ne bo hotel?

Cayrol je grozeče zmajal z glavo in odgovoril:

— Tega bi mu ne svetoval. Če ne bo hotel, ga izročim kazenskem sodišču.

— Vi? — je vprašala gospa Desvarennesova in stopila h Cayrolu.

— Da, jaz, — je odgovoril bankir odločno.

— Nesrečnej! Kaj pa moja hči? — je vzklila vsa iz sebe. — Ali se zavedate, kaj govorite? Saj bi s tem onečastili mene in mojo rodbino.

— Mar jaz nisem onečastjen? — je ponovil Cayrol. — Vaš zet je bandit, ki je osramotil moj dom, izropal moje blagajno...

— Poštenjak se ne brani s takimi sredstvi, o kakršnih govorite vi, — mu je posegla gospa Desvarennesova v besedo.

— Poštenjak se brani kakor more, jaz nisem pa latin, temveč bankir. Denar je moje orožje. Princ mi ga je ukradel: dam ga torej obsoditi kot tat.

Gospa Desvarennesova je namršila obrvi, rekoč:

— Napišite račun, jaz vam povrnem denar.

— Ali mi hočete plačati tudi izgubljeno srečo? — je vzklila bankir ves iz sebe. — Mar mislite, da bi ne bil raje uničen, kakor pa tako podlo izdan? Vi mi ne morete poravnati krivice, ki se mi je zgodila. Pozabiti tudi ne smete, da preveč trpim. Moram se osvetiti!

— Ah, kako nesposobno ravirate, — je odgovorila gospa Desvarennesova. — Kaj ne razumete, da s tem ne zadenete krivca, temveč še zadoležite?

— Če pahnete moje hčer in mene v obup, ali boste s tem manj nesrečni? Ah, Cayrol, pazite, da ne izgubite na dostojanstvu, kar bi pridobili na

osveti. Čim manj nas cenijo drugi, tem bolj se moramo ceniti sami. Prezir in tišina žrtve vedno povzdigneta. Besnost in mrznja jo pa vedno ponižata na stopnjo tistih, ki so ji storili krivico.

— Naj sodijo o meni ljudje kakor hočejo, jaz se oziram samo nase. Imam vsakdanjo dušo, nizkega duha, vse, kar le hočete. Toda misel, da pripada moja žena drugemu, me žene v blaznost. Moral bi jo sovražiti, to podlo žensko, a jaz kljub temu ne morem živeti brez nje. Potrebna mi je za življenje. Če bi se hotela vrniti k meni, bi ji vse odpustil. To je strahopetno, vem, toda moje čustvo je močnejše od mene. Obžujem jo.

Pred to slepo, gluho, brezglavo ljubeznijo je gospa Desvarennesova zadržala. Spomnila se je, da prav tako Mihelina ljubi Sergeja.

— O, če bi tako hotela odgovoriti z njim, se je ustrašila. V duhu je videla pred seboj svoj zapuščen dom, Mihelino in Sergeja v tujini, sebe pa samo sredi uničene sreče, umirajočo od žalosti in bridkosti. Še enkrat je poskusila omehčati Cayrolovo srce.

— Kaj vas bom res zamen prosila? Kaj ste že pozabili, da sem vam bila vedno zvesta in udana prijateljica? Položila sem temelje vašemu premoženju. Vaš prvi denar sem vam položila v roke. Poštenjak ste in kot tak ne boste pozabili na preteklost. Bili ste globoko užaljeni. Pravico imate osvetiti se. Toda pomislite, da zadenete s tem dve ženi, ki vam nista storili nič hudega, temveč samo dobro. Bodite plemeniti! Bodite pravični! Priznajte nama!